

ป่าไม้ผืนใหญ่ วก.ถ่ายทอดองค์ความรู้ไฟฟ้า ต่อยอดผลงานวิจัยสู่ชุมชน "ช่องเม็ก"

แม้จะเป็นครั้งแรกแต่ก็ประสบความสำเร็จด้วยดีที่กรมป่าไม้ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ จัดฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีเชิงปฏิบัติการการแปรรูปเพิ่มมูลค่าไม้ไฟเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ให้ชาวบ้านในตำบลช่องเม็ก อ.สิรินธร จ.อุบลราชธานี ระหว่างวันที่ 10-12 กรกฎาคมที่ผ่านมา ตามโครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ไม้สวนป่า : ไม้ไฟ

อย่างมีประสิทธิผลสู่ชุมชนและเกษตรกร
วธธรรม อุณจิตติชัย ผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนาอุตสาหกรรมไม้ สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ กรมป่าไม้ กล่าวถึงการจัดโครงการดังกล่าวว่าเป็นไปตามนโยบายของท่านอธิบดีกรมป่าไม้นายบุญชอบ สุทธมนัสวงษ์ ที่ต้องการขยายผลการแปรรูปไม้เศรษฐกิจสู่ชุมชน โดยเฉพาะไม้เนื้อแข็งเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญมากทกมีการนำมาแปรรูปเพิ่มมูลค่าเป็นผลิตภัณฑ์ก็จะสร้างอาชีพสร้างรายได้ให้แก่ชาวบ้านได้เป็นอย่างดี

"ที่จริง ที่กรมป่าไม้เราก็จัดฝึกอบรมการนำเศษไม้มาแปรรูปเพิ่มมูลค่าเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ แก่กลุ่มชาวบ้านจากทั่วประเทศเป็นประจำทุกเดือนอยู่แล้ว แต่ครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่เราได้ขยายผลลงสู่ชุมชนที่ตำบลช่องเม็ก โดยร่วมกับวช.และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ มาร่วมกันถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากไฟ ซึ่งได้รับการตอบรับจากชาวบ้านดีมาก"

ผอ.วธธรรม ระบุว่าสาเหตุที่ทำให้ความสำคัญกับไม้ชนิดนี้ก็เพราะว่าไฟเป็นไม้สารพัดประโยชน์ใช้เวลาปลูกเพียง 3-5 ปีก็สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้แล้ว และใช้ได้หมด ตั้งแต่ราก ลำต้น และใบ โดยรากเป็นสมุนไพรรักษาโรค หน่อนำมาเป็นอาหารกวางและใบใช้ทำอาหารและหมักทำปุ๋ย กิ่งหรือแขนงใช้ทำรั้ว ส่วนลำต้นใช้ประโยชน์ได้สารพัดอย่าง ตั้งแต่ปลูกสร้างที่พักอาศัย การทำ เครื่องจักสาน

เครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ ตลอดจนเครื่องเรือน เฟอร์นิเจอร์ราคาแพง เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ที่วางโทรทัศน์ และอื่นๆ อีกมากมาย

ผอ.วธธรรม อธิบายขั้นตอนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากไฟว่า หลังตัดต้นไม้ที่ได้ขนาดมาเป็นท่อนๆ ยาวตามความต้องการ แล้วผ่าซีกแช่น้ำยา จากนั้นก็อัดด้วยความร้อน จนเนื้อติดกันแล้วก็นำมาประกอบเป็นเฟอร์นิเจอร์ตามความต้องการในรูปของชิ้นส่วนถอดประกอบได้ เช่น เก้าอี้ โต๊ะ กล่องในหนังสือ ฯลฯ ซึ่งจากการศึกษาวิจัยและทดลองชิ้นรูปไม้ไฟเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ จนปัจจุบันสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบได้เป็น

ผลสำเร็จเพื่อให้ชุมชนได้นำตัวอย่างผลิตภัณฑ์ไปใช้ในกระบวนการผลิตเป็นสินค้าประจำชุมชนและนำไปปฏิบัติอย่างถูกต้องเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคมต่อไป

ขณะที่ เครือจรรัย เรือนทองคำ นักธุรกิจชาวไทย เจ้าของโรงงานอุตสาหกรรมไม้พะเพ็ง (โรงเลื่อยบ้านเพ็งผิงดี) เมืองโขง แขวงจำปาสัก ส.ป.ป.ลาว

หัวเรี่ยวหัวแรงสำคัญในการผลักดันจัดให้มีโครงการนี้ขึ้นมา โดยระบุว่าตำบลช่องเม็กเป็นพื้นที่ติดชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านและชาวบ้านที่นี่ การปลูกไฟเป็นจำนวนมาก น่าจะนำมาใช้ประโยชน์แปรรูปเพิ่มมูลค่าได้มากกว่าแค่การทำเครื่องจักสาน หรือชะลอม ขณะเดียวกันการปลูกไฟก็จะเพิ่มพื้นที่ป่า สร้างความชุ่มชื้นแก่พื้นดินเป็นการอนุรักษ์ดินและน้ำอีกด้วย

"นับเป็นโครงการที่ดีมากที่กรมป่าไม้ร่วมกับวช.และพระนครเหนือ จัดให้มีการฝึกอบรมชาว

บ้านที่นั้ให้รู้จักการแปรรูปจากไฟ เป็นการสร้างอาชีพสร้างรายได้ ส่วนเรื่องการตลาดไม่มีปัญหาฉันจะดูแลให้ทั้งหมด ตลาดต่างประเทศอย่างจีน เวียดนาม หรือญี่ปุ่น เขาใช้เครื่องเฟอร์นิเจอร์จากไฟมานานแล้ว แต่บ้านเราเพิ่งจะเริ่มก็น่าจะเป็นโอกาสทองของบ้านเราที่มีไฟเยอะ" เครือจรรัยกล่าวทิ้งท้าย

นับเป็นอีกก้าวสำคัญในการต่อยอดงานวิจัยสู่ชุมชน อันเป็นผลมาจากความร่วมมือของกรมป่าไม้ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และอบต.ช่องเม็ก ในการถ่ายทอดองค์ความรู้การแปรรูปต้นไม้ไฟเป็นผลิตภัณฑ์เฟอร์นิเจอร์ในรูปแบบต่างๆ เพื่อสร้างอาชีพและรายได้ให้ชาวบ้านช่องเม็กนั่นเอง

• สุรัตน์ อัดตะ •